

МІЖНАРОДНЕ СТРАХУВАННЯ

Викладачі: д.е.н., професор Іванов Микола Миколайович, *Калюжна Юлія Вікторівна*, к.е.н., доцент, *Терент'єва Наталія Валеріївна*, к.е.н., доцент

Кафедра: Кафедра управління персоналом і маркетингу. 69063, м. Запоріжжя, просп. Соборний, 74 (V корп., к. 218-а)

E-mail: *urim_znu@ukr.net*

Телефон: (061) 228-76-25

Інші засоби зв'язку: електронна пошта *kalyuzhnaya.ju@gmail.com*

Освітня програма, рівень вищої освіти		Маркетинг / бакалавр					
Статус дисципліни		Вибіркова					
Кредити ECTS	4	Навч. рік	2021-2022 1 семестр	Рік навчання	4	Тижні	16
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів¹		6	Лекційні заняття –32 год Практичні заняття –16 год Самостійна робота – 72 год		
Вид контролю	<i>екзамен</i>						
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11355				
Консультації:			щосереди, 11.00-11.40 або за попередньою домовленістю				

ОПИС КУРСУ

Набуття теоретичних та практичних навичок, а також формування знань щодо сучасної системи страхової справи, в тому числі, і, навіть, у першу чергу на міжнародному рівні, необхідно сьогодні кожному економісту.

Вивчення теоретичних та методологічних підходів щодо пов'язаних з міжнародним страхуванням: сучасний стан світового ринку страхових послуг і страхових ринків окремо взятих країн, організаційні питання страхування, міжнародні системи страхування, перестраховання, системи страхування, що знаходяться в стадії розвитку.

Мета курсу – є надати студентам глибоких знань в застосуванні питань, які пов'язані з міжнародним страхуванням, і послуг, наданих у його рамках.

На методичному рівні ознайомити студентів з основними підходами проведення міжнародного страхування економічних об'єктів різних економічних рівнів.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможє:

- 1) аналізувати особливості та основні види глобальних ризиків і методи їх страхування;
- 2) оцінювати ризики при здійсненні міжнародних економічних відносин;
- 3) обирати види страхування, необхідні при здійсненні конкретних економічних відносин;
- 4) враховувати аспекти міжнародного бізнес-середовища при здійсненні страхування;
- 5) орієнтуватися в питаннях укладення договорів страхування.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Карцева В. В., Прасолова С. П. Інститути міжнародного страхового ринку: навчальний посібник+навчальний тренінг. Київ: «SBA-Print», 2020. 568 с.

Журавка О. С. Страхування : навчальний посібник / О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова, О. М.

Пахненко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи:

Поточний контроль передбачає такі теоретичні завдання:

- Усне опитування і обговорення лекції;
- Короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом;

Поточний контроль передбачає такі практичні завдання:

- Розв'язання практичних завдань.
- Розв'язання задач.
- Тестові завдання.
- Презентація власних досліджень.

Підсумкові контрольні заходи:

Максимальна оцінка, яку студент може отримати за виконання екзаменаційної роботи, складає 40 балів. Екзаменаційна робота містить три теоретичних питання, кожне з яких оцінюється в 10 балів та одну задачу, яка оцінюється в 10 балів.

У випадку продовження карантинних заходів, викликаних пандемією коронавірусу, теоретичні питання будуть представлені у вигляді тестів.

Відповіді студента фіксуються письмово і зберігаються на кафедрі.

Результат виконання студентом кожного теоретичного завдання оцінюється так:

10-9 балів	студент має глибокі, міцні, узагальнені, системні знання з предмета, уміння застосувати знання, творчу, навчальну діяльність та має дослідницький характер, самостійно оцінює різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляє і відстоює особистісну позицію
8-7 балів	студент отримує у випадку, якщо він відповідає не менше ніж на 30 % питання, зокрема знає тільки визначення понять та в загальних рисах може відповісти на поставлене запитання
6-4 бали	знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності
3-1 бал	відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення
0 балів	студент не відповів на питання або дав неправильну відповідь

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТУ**
Силабус навчальної дисципліни
«Міжнародне страхування»

Результат розв'язання студентом однієї задачі оцінюється так:

10 балів	Завдання виконано повністю без помилок
9-6 бали	Студент виконав завдання з несуттєвими помилками
5-1 бали	Виконано правильно не більше 20% завдання; завдання виконано з суттєвими помилками
0 балів	Студент не виконав завдання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	опитування, розв'язання задач	Тиждень 1,2	5%
	розв'язання практичних завдань	Тиждень 1,2	5%
Змістовий модуль 2 (розділ 2)	опитування, розв'язання задач	Тиждень 3,4	5%
	розв'язання практичних завдань	Тиждень 3,4	5%
Змістовий модуль 3 (розділ 3)	опитування, розв'язання задач	Тиждень 5,6	5%
	розв'язання практичних завдань	Тиждень 5,6	5%
Змістовий модуль 4 (розділ 4)	опитування, розв'язання задач	Тиждень 7,8	5%
	розв'язання практичних завдань	Тиждень 7,8	5%
Змістовий модуль 5 (розділ 5)	опитування, розв'язання задач	Тиждень 9,10,11,12	5%
	розв'язання практичних завдань	Тиждень 9,10,11,12	5%

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТУ**
Силабус навчальної дисципліни
«Міжнародне страхування»

Змістовий модуль 6 (розділ б)	<i>опитування, розв'язання задач</i>	Тиждень 13,14,15,16	5%
	<i>розв'язання практичних завдань, презентація власних досліджень</i>	Тиждень 13,14,15,16	5%
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання: тести (на Moodle)		<i>Тиждень 16</i>	30%
Підсумкове практичне завдання: одна задача		<i>Тиждень 16</i>	10%
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1	Світова система ризиків	<i>опитування, розв'язання задач розв'язання практичних завдань</i>	10
Тиждень 2 Семинар 1			
Змістовий модуль 2.			
Тиждень 3	Світовий ринок страхування	<i>опитування, розв'язання задач розв'язання практичних завдань</i>	10
Тиждень 4 Семинар 2			
Змістовий модуль 3			
Тиждень 5	Організаційно-правові аспекти міжнародної страхової діяльності	<i>опитування, розв'язання задач розв'язання практичних завдань</i>	10
Тиждень 6 Семинар 3			
Змістовий модуль 4			
Тиждень 7	Перестраховання на міжнародному ринку	<i>опитування, розв'язання задач розв'язання практичних завдань</i>	10
Тиждень 8 Семинар 4			
Змістовий модуль 5			
Тиждень 9,10 Семинар 5	Страховання відповідальності в міжнародному бізнесі	<i>опитування, розв'язання задач розв'язання практичних завдань</i>	5
Тиждень 11,12 Семинар 6	Страховання підприємницьких	<i>опитування, розв'язання задач розв'язання практичних завдань</i>	5

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТУ**
Силабус навчальної дисципліни
«Міжнародне страхування»

	ризиків на міжнародному ринку		
Змістовий модуль 6			
Тиждень 13,14 Семинар 7	Страхування зовнішньоторгівельних вантажів	<i>опитування, розв'язання задач розв'язання практичних завдань, презентація власних досліджень</i>	5
Тиждень 15,16 Семинар 8	Страхування експортних кредитів	<i>опитування, розв'язання задач розв'язання практичних завдань, презентація власних досліджень</i>	5

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Карцева В. В., Прасолова С. П. Інститути міжнародного страхового ринку: навчальний посібник+навчальний тренінг. Київ: «SBA-Print», 2020. 568 с.
2. Журавка О. С. Страхування : навчальний посібник / О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова, О. М. Пахненко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.

ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

1. Борисова В. А., Огаренко О. В. Організаційно-економічний механізм страхування. Ефективна економіка. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 194 с
2. Русул Л.В. Міжнародне страхування : курс лекцій. Чернівці: Рута, 2017. 115с.
3. Калюжна Ю.В. Страховий менеджмент: методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит». Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 51 с.

Інтернет ресурси:

1. Офіційний сайт департаменту статистики Організації Об'єднаних Націй URL: <http://unstats.un.org/unsd/default.htm>
2. Експортна стратегія України: Дорожня карта стратегічного розвитку торгівлі 2017-2021. URL: <http://surl.li/dfmx>
3. Світовий банк : сайт. URL: <http://www.worldbank.org>
4. Статистичні показники з міжнародного страхування : сайт. URL: <http://surl.li/dfnj>

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).

Політика академічної доброчесності

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Комунікація викладача зі студентами здійснюється з використанням електронної пошти та системи Moodle.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: *Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин.*

---

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2021-2022 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2021-2022 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzslu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yicyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>